

BIBLIOTEKA FILOZOFSKOG FAKULTETA

K č

257/1997

031001356,39/40

COBISS

Кривоше

Број 39/40

ЧАСОПИС ЗА КУЛТУРУ И УМЕТНОСТ
СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Година XI 1997.

40 бројева Кривоше

Или мораш читати Кривоше ако желиш да будеш нормалан!

РАДОСТ ПИСАЊА

ВИСЛАВА ШИМБОРСКА

РАДОСТ ПИСАЊА

Куд трчи ова написана срна кроз написану шуму?
Да ли да пије из написане воде
која ће, као индиго, одсликати њену њушку?
Зашто диже главу, зар нешто чује?
Ослоњена на четири позајмљене од истине ножице,
испод мојих прстију наћулила је уши.
Тишина: овај исказ такође шушти на папиру
и разгрће
ране, настале од речи "шума".

Изнад беле странице вребају
слова које се могу лоше распоредити,
опкољавајуће реченице
од којих нема спаса.

У капи мастила има доста залиха
ловаца са једним зажмуреним оком,
спремних да се спусте низ стрмо перо,
да опколе срну, да нанишане.

Заборављају да ово није живот.
Овде друга, црно на белом, владају правила.
Тренутак ће трајати колико ја хоћу,
дозволиће да буде подељен на мале вечности
пуне метака заустављених у лету.
Овде се заувек, ако ја наредним, неће ништа десити.
Без моје воље чак ни лист неће пасти,
нити ће се травчица савити под тачком
копиташица.

Постоји ли, ипак, такав свет,
над којим остварујем независну судбину?
Време које вежем ланцима знакова?
Стално постојање по мом наређењу?

Радост писања.
Могућност трајања.
Одмазда смртне руке.

СВАКИ СЛУЧАЈ

Догодити се могло.
Догодити се морало.
Догодило се раније. Касније.
Ближе. Даље.
Није ти се догодило.
Спасио си се, јер био си први.
Спасио си се, јер си био задњи.
Јер си сам. Јер су људи.
Јер си лево. Јер си десно.

Јер је падала киша. Јер је падала сенка.
Јер је било сунчано време.

Срећом тамо беше шума.
Срећом тамо не беше дрвећа.
Срећом шина, кука,клада, кочница,
удубљење, кривина, милиметар, секунда.
Срећом сламчица пливаше по води.

Услед, због, а ипак, без обзира.
Шта би било да се рука, нога нашла
за корак, за длаку
од стицаја околности.

Дакле ту си? Право из још отшкринутог тренутка?
Мрежа је имала једно окце, а ти кроз ово окце?
Не могу да се томе начудим, наћутим.
Чуј,
како ми брзо лупа твоје срце.

УТОПИЈА

Острво на коме се све разјашњава.

Овде се може стати на темељ доказа.

Нема других путева сем пута за долазак.

Грмље се угиба од одговора.
Овде расте дрво Исправне претпоставке
са одувек размршеним гранама.
Задивљујуће једноставно дрво Разумевања
код извора који се зове Ах-Дакле-То-је-Тако.

Што даље, то се шире отвара
Долина Очигледности.

Кад се појави сумња ветар је распрши.

Ехо без опозива узима глас
и радо објашњава тајне светова.

Десно је пећина у којој лежи смисао.
Лево - језеро Дубоког Убеђења.
Са дна се откида истина, лако испливава на
површину.

Над долином се уздиже НепокOLEбљива Сигурност.
Са њеног врха се распростире Суштина Ствари.

превела
Марија Магдалена Косановић

РОБЕНДАН

Urodziny

WISŁAWA SZYMBORSKA

Tyle maaz świata ze wszystkich stron świata:
 młody młody i młoda i zżęte
 i ogień i ogień i ogień i zżęte -
 jacy ja to ustawię, gdzie ja to potozę?
 Te chaszę i paszę i leszę i deszę
 wodziscki, modliscki - gdzie ja to pomieszę?
 Młodye, gonye, konye i tręte -
 dziekuję, to chęba o wiele za wiele.
 Do dzwonek jakiego ten łopach i łopot
 i kłan i poptach i poptach i kłan?
 Gdzie zżęte koliba, gdzie młody to srebrę,
 co zżęte ma serię z tym zżętem i zżętem?
 Już taki dźwiękiem zżęte wżęta i dżęta
 a tu oimiożęta i jęszęte stonęta!
 Dżęta się sęta, sęta sęta z dżęta wżęta
 dżęta, dżęta, nie sęta się sęta.
 Nie sęta to dla mnie zżęte i stonęta?
 Jak ma się w to kłan, ożęta zżęta?
 Na sęte, tu jęstem i tużęta ma sęte:
 co dżęte pżęte a sęte pżęte.
 Nie zżęte wszystkie sęte sęte zżęte.
 Pżęte te kłan i pżęte pżęte.
 Już sęte mżęte - sęte wżęta.
 fazyen sęte i sęte i pżęte
 wżęte w pżęte, od mżęte,
 wżęte dżęte i kłan
 wżęte.

Одједном толико света са свих страна света:
 морене, мурене и море и зора
 и огањ и вргањ и орао и орах -
 све то се положити и поређати мора!
 Ти честари и чељусту и деверике и кише,
 гераније, богомољке - где се то сместише?
 Па лептири, гориле, бериле и биглисаче -
 хвала, то ће бити много, превише.
 У неки врч и тај лопох и лепрх,
 и обрнику и панику и бујанику и скрб?
 Где отети колибра, где сакрити то сребро,
 шта збиља урадити с тим зубром и том зебром?
 Већ такав диоксид је ствар важна и скупа дозлабо-
 га,
 а ту су још и хоботница, па и стонога!
 Нагађам цену мада се она пење до неба високо.
 Хвала, али доиста не осећам да вредим толко.
 Није ли штета труда и сунца за мене?
 Како да играм ту игру живе жене?
 Овда сам накратко и остаћу само мало:
 превидећу оно што је далеко а побркати остало.
 Нећу стићи све да одвојим од празноће.
 У путној грозници погубићу дан-и-ноћ.
 Већ макар и најмањи - безумни издатак:
 клонула стабљика, латица и листић кратак,
 једном у простору, ниоткуда, наслепо
 презриво тачан и крчки надмено.

Превео
 Богдан Косановић

Рукопис ове песме Виславе Шимборске, настао у Београду, где се песникиња задржала на повратку из Струге, преводилац Петар Вујичић поклонио је Љуби Вукомановићу за његову збирку "Руком песника", марта 1989. године.

Колаж Виславе Шимборске је из њеног писма Петру Вујичићу, преводиоцу, из 1987. године. И он објављен захваљујући предусретљивости господина Љубе Вукмановића.

Пољска поетеса ВИСЛАВА ШИМБОРСКА добитник је Нобелове награде за књижевност за 1996. годину. Рођена је 1923. у Курњику, код Познања. Сада живи и ради у Кракову. Почела је да објављује од 1945. године. Сем поезије, бави се још публицистиком и књижевном критиком. Почасни је доктор наука Универзитета "Адам Мицкјевич" у Познању и добитник награде Европског ПЕН КЛУБА.

За Шимборску важи да пише мало, али добро! Позната је као аутор неколиких краћих збирки песама: *Зашто живимо* (1952); *Питања постављена себи* (1954); *Дозивање Јетија* (1957); *Со* (1962); *Да умреш од смеха* (1967); *Сваки случај* (1972); *Велики број* (1976); *Људи на мосту* (1986); *Почетак и крај* (1993). Њена мисаона поезија је на први поглед једноставна. Примарне теме и мотиви њене лирике припадају категорији универзалних: природа, живот, љубав, смрт, смисао писања.

Марија Магдалена Косановић